

Asia: VN/19859/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (todistus negatiivisesta testituloksesta)

Lausunnonantajan lausunto

Yleishuomiot hallituksen esityksestä?

-

Kuljetusyrityksen tarkastusvelvoitetta koskevat huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

-

Matkustajaan kohdistuvat velvollisuudet: huomiot ja mahdolliset ehdotukset?

-

Kohdennetut kysymykset:

Kuljetusyhtiöt: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla velvoitteilla? Kuinka tarkastusvelvoite olisi parhaiten toteutettavissa? Mitä kustannuksia ehdotus mahdollisesti aiheuttaa? Muita huomioita?

HE:n mukaan:

"Suomella on kansainvälistä rautatieliikennettä koskeva sopimus Venäjän federaation kanssa. Sopimus suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä (SopS 85/2016) tuli voimaan 22.12.2016. Sopimuksella säännellään kahdenvälistä matkustaja- ja rahtiliikennettä sekä kauttakulkuliikennettä. Sopimuksen 6 artiklan mukaan kuljetusyhtiön on tehtävä kuljetussopimus matkustajan kanssa, jos sopimuksen tekemistä eivät estä tämän sopimuksen ja sovellettavaksi tulevan lainsäädännön määräykset. Jos matkustajalta edellytetään Suomessa todistusta negatiivisesta tartuntataudin testituloksesta, ei rautatiekuljetusyhtiö voi myydä lippua asiakkaalle ilman, että se tarkastaa kyseisen asiakirjan olemassaolon. Venäjän rautatieliikenteessä käytäntönä on, että matkustusasiakirjat ja matkaliput tarkastetaan laiturilla ennen junaan nousemista. Vastavuoroisesti Venäjä voi asettaa Suomesta tuleville matkustajille rajoituksia tai kuljetusyhtiölle lisävelvoitteita"

VR katsoo, että tarkastusvelvoite tulee toteuttaa junaan nousun yhteydessä Venäjältä Suomeen lähdeettäessä. Tämä toimintatapa olisi kansainvälistä rautatieliikennettä koskevan sopimuksen artiklan 6 mukainen. Artiklan 6 mukaan kuljetusyhtiö sitoutuu kuljettamaan matkustajan kuljetussopimuksen mukaisesti määräpaikkaan. Kuljetussopimuksessa voidaan määrittää negatiivinen koronatestitulokseksi junaan nousulle. Käytännössä tarkastus suoritetaan yhteistyössä Venäjän rautateiden (RZD) kanssa. Liput ostetaan pääsääntöisesti hyvissä ajoin etukäteen digikanavista, jolloin negatiivisen koronatestituloksen esittäminen lipun oston yhteydessä ei ole mahdollista.

Mikäli Venäjä vastavuoroisuuden perusteella edellyttäisi negatiivista koronatestitulosta Suomesta Venäjälle saavuttaessa, on VR:llä mahdollisuus tarkastaa asiakirjan lipun- ja passintarkastuksen yhteydessä junassa Suomen alueella ennen rajan ylitystä.

Mikäli matkustajalla ei ole esittää negatiivista koronatestitulosta, VR pitää lähtökohtana sitä, että kuljetussopimuksessa määriteltäisiin matkustajan oikeudesta tällaisessa tilanteessa siirtää matkaa.

HE:n sivulla 21 on todettu, että esimerkiksi liikennevälineiden kuljettajilta ei vaadita negatiivista koronatestitulosta. Tämän käytännön tulee koskea kaikkia liikennevälineessä työskenteleviä eri ammattiryhmien työntekijöitä. Työnantaja ohjeistaa henkilökuntaansa tulemaan työvuoroon ainoastaan täysin terveenä. Tällä hetkellä tavaraliikenteen kuljetus- ja logistiikkahenkilöstö työtehtävissään voivat ylittää rajan välttämättömästä syystä. VR katsoo, että matkustajaliikenteen junahenkilökuntaan tulisi soveltaa samaa käytäntöä.

Koska testaus suoritetaan kolmannessa valtiossa, tulee viranomaisten ohjeistaa selkeästi vaadittavan todistuksen sisältö, jotta kuljetusyhtiöt voivat luottaa todistuksen asianmukaisuuteen. VR pitää hyvänä HE:ssä mainittua rajavartiolaitoksen, tullin ja poliisin avustamisvelvollisuutta.

VR haluaa kiinnittää huomiota käytännön järjestelyjen vaatimaan aikaan mahdollisten tulevien muutosten osalta. Liikennöintiin kohdistuvia muutoksia ei ole mahdollista suorittaa nopealla aikataululla. Erityisesti tämä koskee matkustajien ohjeistusta sekä tilannetta, jossa matkustajaliikenne toteutetaan yhteistyössä kolmannessa maassa toimivan kuljetusyhtiön kanssa. Muuttuvilla suunnitelmillä on suuri vaikutus liikennepalveluihin, suunnitteluun ja käynnistämiseen. Näin ollen VR toivoo, että mahdollisista suunnitelmien muutoksista tiedotetaan kuljetusyhtiöksiä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Tällä hetkellä VR:n ymmärryksen mukaan Suomen itärajan ylittävä matkailu tulisi mahdolliseksi 23.11.2020 alkaen. Jouluun ja vuodenvaihteeseen ajoittuu isoja pyhäpäiviä, joihin liittyy laajaa vapaa-ajan matkustamista. Tästä johtuen VR pitää hyvänä, että rajaliikennettä mahdollistettaisiin ennen kyseistä ajankohtaa. VR toivoo, että kyseisen ajankohta vahvistetaan mahdollisimman pian, koska tämä on edellytys sille, että VR voi aloittaa liikennöinnin valmistelun.

VR pitää yleisesti ehdotusta negatiivisesta koronatestitodistusta maahantulon ja matkustuksen mahdollistajana hyvänä. VR haluaa kuitenkin nostaa tämän osalta esille sen, että matkustajille aiheutuvat kulut tulee minimoida, jotta tämä ei tarpeettomasti vähennä matkustushalukkuutta.

Matkailu- ja ravintolapalveluala: Mitä vaikutuksia näette olevan ehdotetuilla matkustajaan kohdistuvilla velvoitteilla? Ovatko ehdotetut toimenpiteet riittäviä? Mahdollistavatko toimenpiteet riittävästi ulkomaan matkailijoiden saapumisen Suomeen ja matkailun terveysturvallisuuden?

-

Sisäministeriö: Mikä on ulkomaalaislain ja ehdotettujen säädösmuutosten välinen suhde, erityisesti liittyen matkustajan käännättämiseen? Mahdollistavatko ehdotetut toimenpiteet sen, että todistus negatiivisesta testitodistuksen mukanaolosta ja tarkastuksesta voidaan toteuttaa riittävällä tavalla?

-

Sosiaali- ja terveysministeriö: Ovatko ehdotetut toimenpiteet välttämättömiä tartuntataudin leviämisen estämiseksi ja terveysturvallisuuden lisäämiseksi matkailualalla? Ovatko toimenpide-ehdotukset riittäviä turvaamaan Suomen terveydenhuollon kapasiteetin riittävyden? Miten mahdolliset jälkitoimet huolehditaan (valvonta/uusintatestaus)?

-

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos: Millä edellytyksillä Liikenne- ja viestintävirasto voi tehdä päätöksen maa/aluekohtaisesta kuljetusyritystä koskevasta tarkastusvelvollisuudesta?

-

Kavonius Serina
VR-Yhtymä Oy